

DOPORUČENÍ Č. 1

Zaznamenat obsahové změny ve vzdělávání bez nutnosti upravovat ŠVP

Stěžejním tématem v rámci vzdělávání na dálku realizovaného během druhého pololetí školního roku 2019/2020 byl výběr vhodného vzdělávacího obsahu, ve kterém byli žáci na dálku vzděláváni. Některé školy pokračovaly ve výuce v zásadě podle rozvrhu, jiné si vybraly pouze některé vyučovací předměty (např. profilové), případně i v nich jen některá témata, a na ně se soustředily. V každém případě naprostá většina škol nevzdělávala žáky na dálku v plném souladu se svým školním vzdělávacím programem (dále jen „ŠVP“), což samozřejmě nebylo ani možné, ani doporučované. Nyní je tedy potřeba provedené změny ve vztahu k ŠVP zaznamenat a uvést je do souladu s obsahovými plány pro

vzdělávání v dalším období. V žádném případě není nutné tyto změny provádět za každou cenu ihned ve formě úprav ŠVP, ale plně postačí připravit určitou interní evidenci změn (např. ve wordu nebo excelu) ve vzdělávacím obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů a ročníků, která poslouží především řediteli školy, pedagogům, žákům a jejich zákonným zástupcům („dále jen „rodiče“) příslušné změny pochopit a ve vzdělávání je realizovat. Rozsah a podobu této interní evidence by měl určit ředitel školy. Je např. možné vše stručně zaznamenat do jednoduché tabulky, ve které pro daný předmět a ročník bude uvedeno:

a) jaká témata (případně učivo) byla v období od zahájení distančního

vzdělávání realizována v plné šíři,

- b) jaká témata (případně učivo) byla realizována v redukované podobě, tedy jen částečně (tzn. co z daného obsahu by žáci měli zvládat),
- c) jaká témata (případně učivo) se zcela přesunou do nového školního roku,
- d) jaká témata (případně učivo) budou zcela vypuštěna.

Tuto jednoduchou evidenci je v optimálním případě vhodné mít již před zahájením školního roku, aby s ní především vyučující mohli efektivně pracovat. Až to bude možné, vrátí se škola zpět ke vzdělávání dle platného ŠVP, případně provede úpravy svého ŠVP.

Česká školní inspekce bude sledovat, jakým způsobem je promyšlena návaznost vzdělávání ve školním roce 2020/2021 na vzdělávání ve školním roce 2019/2020 a jakým způsobem jsou prováděné změny vykomunikovány s jednotlivými aktéry. Předmětem zájmu České školní inspekce nebudou formální úpravy ŠVP nebo jejich soulad s příslušným rámcovým vzdělávacím programem v kontextu změn vynucených pandemií.

DOPORUČENÍ Č. 2

Zmapovat dosažený pokrok u každého žáka a naplánovat výuku a její zaměření na doplnění nezbytných znalostí a dovedností ve vybraných předmětech již na podzimní měsíce, aby další výuka nemusela být výrazněji posouvána a upravována

S ohledem na heterogenitu vzdělávacího prostředí je zřejmé, že začátek školního roku 2020/2021 by měly školy věnovat efektivnímu zmapování pokroku dosaženého jednotlivými žáky a na výsledky pak reagovat přípravou výuky. Vhodné je využívat takové formy, které primárně neslouží jako podklad pro klasifikaci (zkoušení, písemné opakování nebo testování), ale umožňují učitelům vidět aplikaci znalostí

a dovedností žáků v relativně přirozených situacích, včetně případného rozvoje kompetence k učení. Nemusí jít o individuálně cílené úlohy, ale může jít také o práci ve dvojicích nebo o práci skupinovou. Je možné využít např. úlohy uvolněné z mezinárodních šetření (-zde- a -zde-) nebo realizovat řízený rozhovor učitele s žákem za účelem zjištění potřebných informací. Cílem by mělo být do maximální možné míry narovnat roz-

díly v úrovni znalostí a dovedností žáků způsobené samotnou formou výuky na dálku, ale i různou mírou zapojení žáků do výuky na dálku často související s rozdílným socioekonomickým zázemím žáků. Z tohoto důvodu lze doporučit, aby výuka zacílená na narovnání rozdílů byla naplánována minimálně ve vybraných vyučovacích předmětech (zejména těch naukových, případně profilových) již na podzimní měsíce prvního pololetí